

Proposta de Moció per a Sensibilització del Risc, l'eliminació i retirada de materials d'amiant al municipi de Ribes de Freser

AL PLE DE L'AJUNTAMENT DE L'AJUNTAMENT DE RIBES DE FRESER

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'amiant és un mineral compost de fibres que tenen unes propietats excepcionals, que les fan pràcticament indestructibles: són resistent al foc, tenen bones qualitats aïllants, són duradores, flexibles i resistent a àcids i bacteris. Com que és un mineral molt abundant a la natura i és fàcil d'extreure, també és molt barat.

Això va fer que entre els anys 1960 i 2000 es fes servir de forma massiva a la construcció i la indústria. Un dels productes més utilitzats va ser el fibrociment, ciment barrejat amb fibres d'amiant, conegut popularment com a "Uralita", i molt present a cobertes, envans pluvials, baixants i canonades.

El 2002 es va prohibir la comercialització de qualsevol mena de material que contingues amiant, ja que es va demostrar que la inhalació de fibres podia provocar malalties com asbestosi, mesotelioma o alguns tipus de càncer. Aquestes malalties poden trigar entre 20 i 40 anys a aflorar.

El material que ja estava instal·lat es podia mantenir mentre estigués en bon estat o fins al final de la seva vida útil, estimada en un màxim de 40 anys. Per tant, cal retirar els materials amb amiant que encara resten al territori com més aviat millor.

L'amiant és una substància confirmada per l'Organització Mundial de la Salut (l'OMS) com a factor de risc oncològic de primer ordre en humans, és a dir, que pot produir càncer amb independència de la quantitat o el temps al que s'està exposat. Segons aquesta institució, al món es produeixen 100.000 morts a l'any per malalties derivades de l'exposició a l'amiant.

Tot i que el 2002 es va prohibir la seva utilització, es calcula que a Catalunya encara resten més de 4 milions de tones d'amiant. El 2030 més del 85% d'aquests materials hauran superat la seva vida útil i constituïran un problema de salut pública, laboral i mediambiental.

Aquesta preocupació es troba present en diferents plans i estratègies del Govern, com el Pla de Govern de la XIV legislatura, el Pla normatiu 2021-2023 i l'Estratègia catalana de seguretat i salut laboral 2021-2026.

La Unió Europea (UE) fixa com a objectius la retirada de l'amiant de tots els edificis públics abans del 2028 i del conjunt de la Unió el 2032. Per aquest motiu s'ha impulsat l'aprovació del Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya, que es dissenya com un instrument dinàmic que desplegarà les seves accions durant el període 2023-2032.

https://presidencia.gencat.cat/web/.content/ambits_actuacio/amiant/pla_nacional/amiant_pla_catalunya_2023_web.pdf

El 29 d'abril de 2024 la Generalitat de Catalunya donava a conèixer el cens de cobertes amb fibrociment a Catalunya, que quantifica les cobertes de fibrociment en què hi ha amiant. Aquest cens és una de les mesures per rastrejar i erradicar aquest material cancerigen, que està prohibit des de fa més de 20 anys, però que encara és molt present a la immensa majoria del país.

Podreu trobar la informació al següent enllaç:

https://presidencia.gencat.cat/ca/ambits_d_actuacio/amiant.cat/ciudadania/visor-amiant/index.html

És per això que el grup municipal de Tots fem Ribes Esquerra Republicana - AM per al municipi de Ribes de Freser proposem al Ple de l'Ajuntament l'adopció dels següents

ACORDS:

Primer.- Instar al govern municipal a elaborar un cens real i exhaustiu, a partir del que ja ha elaborat la Generalitat, d'instal·lacions d'amiant al municipi de (Municipi).

Segon.- Determinar un pla d'acció per retirar adequadament l'amiant que continua instal·lat en els edificis, infraestructures i terrenys municipals de forma urgent, atenent al Pla Nacional

per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya, i cercar els ajuts per poder portar a terme aquest pla d'acció.

Tercer.- Instar a la regidoria competent a promoure una campanya informativa i de sensibilització per a la ciutadania per difondre el coneixement i les solucions a adoptar per resoldre aquesta problemàtica. En aquest sentit, fer una conferència amb un expert de la Generalitat de Catalunya per a informar sobre els problemes i solucions.

Quart.- Instar a l'Ajuntament de (municipi) a fer una campanya d'informació i sensibilització sobre els riscos de l'amiant, especialment adreçada als particulars i comunitats de veïns on es detectin instal·lacions que continguin aquest material. Per tal de facilitar la feina de retirada d'aquest material d'acord amb la normativa vigent, es proposa disposar d'un llistat d'empreses autoritzades per a poder portar a terme aquests treballs.

Cinquè.- Crear i fer difusió d'un programa d'ajudes i subvencions a propietaris privats i comunitats de propietaris que incentivi la retirada del fibrociment al nostre municipi. Entre d'altres, modificar les ordenances fiscals per possibilitar la bonificació de l'ICIO per la part d'obres corresponents a l'eliminació de l'amiant.

Complementàriament, difondre els ajuts per retirada d'amiant que estableixi la Generalitat de Catalunya i d'altres administracions supramunicipals.

Sisè.- Incorporar tota aquesta informació al web municipal.

Setè.-Comunicar aquests acords a totes les institucions públiques pertinents en matèria de salut pública i medi ambient de la Generalitat de Catalunya, l'ACM i la FMC, als veïns i veïnes i a les comunitats de veïns del municipi i als Ajuntaments de (tots els que limiten amb aquest)

Ribes de Freser, a 15 de juliol de 2024